

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Directorivm Inqvisitorvm F. Nicolai Eymerici Ordinis Prædicatorum

Nicolaus <Eymericus>

Venetiis, 1607

Quaestio 20. De Turcarum erroribus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13589

Ecce nona quaestio est: Hæreses & errores Tartarorum, qui sunt?

Ad hanc respondemus, quod Tartari cum sint plurimi, in suis erroribus tantum distincti.

1. Quidam namque sunt, qui ex toto sequuntur errores Sarracenorum, & sunt vere Sarraceni: quidam autem qui non. Et isti etiam non sunt in erroribus uniformes: nam eorum quidam adorant Iunam in speciali: quidam autem eorum adorant in generali illud animal, quod ei prius mane occurrit, siue sit canis, siue asinus, siue homo, seu aliud qualecunque; Et cum qualibet die de mane idem animal non occurrat, nec omnibus etiam eadem die idem animal occurrat, sed vnum animal vni homini, & aliud alteri: ideo difformiter sibi Deum constituunt & adorant.

2. Quidam eorum, cum sunt extra terram suam captiui, & desiderant redire ad terram suam, si suspedunt se, seu præcipitatis se, vel aliter intermunt se credentes se redire ad partes suas, & ad patriam naturalem per modum prædictum.

3. Quidam vero, qui magis reputantur perfecti, congregatis parentibus & amicis, seu magis coniunctis, & receptis diuersis litteris à diuersis, quæ diriguntur amicis, & coniunctis eorum defunctis publice cum illis litteris latanter & gaudiose faciunt se comburi, credentes per talem combustionem, & genus mortis ire ad paradysum, & ad confortium beatorum.

Isti Tartari ut plurimum sunt homines, butialia: nec vetus testamentum, nec nouum admittentes, nec aliis scientiis integentes, sed brutaliter conuenientes.

COMMENT. XLIIII.

Tartarorum errores, & sequentium in proximis quaestionibus, qui fidem Christianam non sunt professi, eo consilio enumerat Eymericus, quo diximus supra super q. 4. huius partis.

a. Ad hanc respondemus, quod Tartari cum sint plurimi, &c.] Nouitia videtur Tartarorum, & paucis ab hinc seculis nata: nemo enim veterum hac res legitur appellatione. Sunt autem Tartari populi partis Sarmatiae Europæ. Stephanus populos Scythia iuxta Danubium, in Mæoticam paludem vergentes asserit. Hos Greci Sauromatas Romani Sarmatas, appellabant.

Horum varia sunt appellationes ex diuersis ritibus sumptæ: nam quidam Geloni, alii Getæ, alii Antrrophagi, alii alijs nominibus vocantur, quod in dicitur hic erudite Eymericus iuxta historia veritatem, de quibus videtur Plinium lib. 4. cap. 12. Serabonem li. 11. & Pomponium Melam lib. 2. de situ orbis, c. 1. & cum dux sint Sarmatiae teste Prologo lib. 3. vna in Europa, altera in Asia, in Europa Olbia est, quam nunc Russiam multi & Tartariam esse credunt.

Apud hos ergo Tartaros reliquæ multæ Scythiarum morum adhuc inueniuntur, quorum multos hic enumerat Eymericus, quibus (ut hic locus fiat illustrius) non pigebit in gratiam lectorum alios ad-

A iungere riuus, quos partim ex antiquioribus, partim ex recentioribus scriptoribus breuissime collegimus.

Vagantur ergo Tartari nullas certas habentes sedes: victum habent immundissimum: nam non operiunt mensas matilibus, nec manutergijs vtuntur, cum manus non lauent, nec corpora, nec vestimenta. Quidam eorum panem non edunt, neque oleras, neque legumina, sed animalium omnium caribus vescuntur, canum etiam & catiorum et murium graduscularum. Captorum inimicorum corpora ad crudelitatem suam ostentandam, & vindicandi desiderium ad ignem quandoque assant. Tam viri quam femine vno fere vestitu induuntur. Scelus magnum habetur apud eos, si cibi aliquid aut potus perire permittatur. in hostem quem vicerunt, sunt crudelissimi cuius e cadauere fluentem sanguinem sepe sugunt et ingurgitant. Potentiores seruum vnum in vita eligunt, atque cauterio suo inustum secum tumulari faciunt, vt eo in alio mundo velut famulo vtantur, qualis Deus sit optimus ignorat, atque ita saepe quisque suo arbitratu Deum constituit.

B Alios innumerabiles habet ritus sædissimos & valde obscenos, quos hic veluti pærga libenter resecamus, nam & in bello, & in pace, & in coniugijs & cæteris actionibus inuendis, mira prorsus & nefanda quadam obseruant, quæ longum esset recensere, nec sunt huius instituti.

C De moribus vero ac ritibus Tartarorum copiosissime scribit Sanctus Antoninus in 2. par. historiali tit. 19. cap. 8. §. 1. & multis sequentibus, & §. 21. eiusdem capituli 8. ait regem Tartarorum circa annos Domini MCCLV. cum multis proceribus regni sui, ac magna populi parte conuersum fuisse ad fidem Domini nostri Iesu Christi.

Certe hoc nobis exploratum est, Innocentium Papam III. anno Domini MCCLIII. multa priuilegia concessisse Fratribus ordinis Predicatorum, qui ad prædicandum Euangelium missi fuerant ad terras Sarracenorum, Tartarorum, & aliorum infidelium, vt constat ex eius rescripto, incipiente: Cum hora iam vndecima, quod habetur in libro priuilegiorum ordinis Predicatorum, folio 30. Eadem autem priuilegia concessit Alexander III. anno Domini MCCLV. Fratribus ordinis Missionum in eiusdem terris prædicantibus, sicut apparet ex rescripto Alexandri III. eiusdem initij et tenoris, quod est impressum in fine huius operis inter litteras Apostolicas pro officio sanctæ Inquisitionis.

QUESTIO XX.

De Turcorum erroribus.

Decima quaestio est: Hæreses & errores Turcorum, qui sunt?

Ad hanc respondemus, quod Turci communiter sunt Sarraceni, & eorum erroribus inuoluuntur, aliam in speciali nullam sectam habent, nec errorem, specialem, sed variis variis erroribus in suis mentibus captiuantur.

V COM.

COMMENT. XLV

Qui Turci & quales mores eorum.

Mgrandū non est, eo quod Eymeriōs hos Turcos nōcauerit, non Turcas, nam Eustatbius Turcos etiam appellat his verbis: Post Seythas, qui mari Cronio vicini, Caspium accedunt, Hani ni sunt, quos Simocatus, historiarum conditor a Persis vocari Turcos, ex istis ad orientem vetantibus spectantes, haec ille. Tradit Calius lib. 12. ca. 6. lib. 10. antiquarum. Turcarum autem sive Turcorum non est nomen notū, ut quidā opinatur cum Pomponius Mela loquitur supra mille annos Turcarum meminere lib. 1. de situ orbis, ca. 21. non precūā sine his Turcaque vastas filias occupant, alunturque vendendo. Num autem Turcas, quos Christiani hodie crudelios patimur hostes, descenderint ab illis Turcis quorum Mela praecitato loco meminit, quantumvis inter nomina cōueniat, dubitante nōnullis, originē recensent, quos libere breuitatis gratia missa facimus. Si quis autem haec intelligere cupit, eos legat, qui de Turcorum rebus scripserunt, & breuiter sanctū Amonium parte 2. histor. tit. 16. c. 4. §. 5. hoc est exploratum parum hodie, aut nihil differre Turcas & Sarracenos.

Huiusmodi more patrio, & Arabes in omni impetu incedebant, ut ait Calius lib. 9. c. 8. Unde huiusmodi mos fuerit gestandi fascias, tradit idem Calius lib. 2. cap. 6. sed de his plura Benedictus Rhamberus in itinere ad Constantinopolim, et Egnatius de Romanis principibus, & Paulus Iouius. Et de superstitione Turcarum, eorumque sacerdotum, video tractatum de moribus & consuetudinibus Turcarum nuper editum per quemdam Bartholomaeum Peregrinum, & copiose etiam in cedit. in clement. de iudaeis, & Sarracenis: ubi glossa in verbis abazala, quae hanc quaestionem & sequentem illustrat.

Denique quanta sit horum barbarorum in Christianis sententia, docet eleganter Simon Begnius oratione quadam habita in Concilio Lateranensi sub Iulio Secundo Pont. Max.

Q. V. A. S. T. I. O. XXI.
De erroribus Sarracenorum.
S. M. M. A. R. T. I. M.

- 1 Sarraceni unde sic appellati sint.
- 2 Sarracenorum errores.
- 3 Machometes a suis propheta habitus.

Vicesima prima quaestio est: Haereses & errores Sarracenorum; qui sunt? Ad hanc respondemus, & Sarraceni a Sarrā, & Agareni ab Agar secundum veritatem prius dicti sunt; qui idem sunt in re, sed distincti in nomine, a Machometo errores suos nefandissimos pettraxerunt.

A 2. Ibi nōc vetus totum testamentum, nec nouum recipiunt: Baptismum renūnt, circumcisionem admittunt: Beatam Mariam Matrem Christi virginem cōcepisse, & absque viri semine, ac factam & perfectam esse dominam asserunt: Christum esse filium non Deum, sed purum hominem; licet istum & sanctum esse dicunt: ipsum mortuum fuisse, & consequenter resurrexisset, nō credunt: Sacramenta ecclesiastica, nisi matrimonium, non admittunt: Articulos fidei nisi mundi creationem, respiciunt. Machometum perfidum fuisse: sanctū Dei prophetam praedicant, & avolunt Perlotionem tantum, pedum, & partium exteriorum corporis, etiam pudendorum; credunt mundari a peccatorum maculis, atque mentis iniquitatis. Et nonnulli eorum minus ratione vigentes, credunt paradisum in alia vita consistere in esu mellis, & potu lactis fluij currentis; atque frequentius concubitu virginum percellant.

COMME. XLVI

A D hanc respondemus, quod Sarraceni a Sarrā, & Agareni ab Agar, & Agareni proculdubio sunt dicendi ab Agar ancilla Abrahami. Ipsi tamen hanc appellationem velut humilem & indecoram respiciunt, & Sarracenos se vocant ab Sara eiusdem Abrahami uxore, & horum progenitores per Apostolorum praedicationem fidem catholicam olim susceperunt, quia tamē impie desierunt, ut statim subingam, hodie fere vna voce Turco appellamur, & nobiscum immania & iniusta bella gerunt.

De his multa tractat ius canonicū tit. de iudiciis & Sarracenis, & leges septipartitae Hispaniae tit. 2. §. 1. & 2. nulli sit sequi. Ad huc etiam Iosephus lib. 1. antiquitat. c. 20. & diuus Hieronymus ad Damasum idem super Esaiam 50. 2. super illud: Auferte omnia gloria Cedar. Socrates lib. 4. hist. eccles. 29. Sogomenus lib. 6. c. 38. Theodoritus lib. 4. c. 23. Beatus Thomas lib. 1. contra gentiles, ca. 6. Antonius par. 4. xi. 2. c. 6. §. 1. & alij ex antiquioribus. Ex recentioribus vero Conarruius lib. 4. c. 9. varia resolu. Bernardus Lutzeburgus in catalogo hereticorum lib. 2. verbo Machometus, Albertinus super rubrica de haeres. lib. 6. q. 2. nu. 2. et multis seq. q. 3. & 4. Pratoolus li. 1. c. 17. de sectis hereticorum, Aucto. Repertorij inquisitorum in verbo, Sarracenus, Ioānes Roias tract. de heret. par. 2. nu. 10. cū seq. Simacas de inst. catho. xi. 39. de Machometanis. Albertinus tract. de agnos. assertio 9. §. 1. nu. 2. et amplius Eymericus hac eadē par. 9. §. 1.

D 29. Sogomenus li. 6. c. 38. Theodoritus lib. 4. c. 23. Beatus Thomas lib. 1. contra gentiles, ca. 6. Antonius par. 4. xi. 2. c. 6. §. 1. & alij ex antiquioribus. Ex recentioribus vero Conarruius lib. 4. c. 9. varia resolu. Bernardus Lutzeburgus in catalogo hereticorum lib. 2. verbo Machometus, Albertinus super rubrica de haeres. lib. 6. q. 2. nu. 2. et multis seq. q. 3. & 4. Pratoolus li. 1. c. 17. de sectis hereticorum, Aucto. Repertorij inquisitorum in verbo, Sarracenus, Ioānes Roias tract. de heret. par. 2. nu. 10. cū seq. Simacas de inst. catho. xi. 39. de Machometanis. Albertinus tract. de agnos. assertio 9. §. 1. nu. 2. et amplius Eymericus hac eadē par. 9. §. 1.

E Tametsi vero Eymericus duas quae siones distinetas posuerit de Turcis & Sarracenis, tamen idem nunc quoad errores esse videtur & Sarracenorum, seu Machometanorum nomine accipimus Machometos Turcas, & reliquos barbaros qui impium illum impostorem Machometem colunt. Machometo errores suos nefandissimos pettraxerunt. Fuit Machometes Arabis generis, ut tradant fere omnes praecitati, quod etiam testatur Facinus vetustus ille poeta Florentinus lib. 5. cap. 10. dam ait.

De